

βαλάντιον

Τετάρτη, 16 Νοεμβρίου 2011

4:32 πμ

Σημασία

Θηκη για χρήματα , πορτοφόλι, πουγκί.

ΣΥΝΩΝΥΜΑ

Βαλαντιο, πουγκι, γλωσόκομον, σακέλλα, σακέλλιον, σακούλι, παραδοσακούλα, πούρσα ή μπούρσα, κυνούχος, θυλάκιον, μαρσίπιον, φασκώλιον .

Ηουχιος 9052.557

ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ

Φασκώλιον

Βυλλεύειν . *Bullare , Bullam arponere*. Nicetas in *Manuele lib. 7. num. 2.* ὁ ᾧ ὡς κερδοσυλλέκτης πραιδρεύει, καὶ τὰ φασκώλια σφραγίδι διασημαίνει, ἃ ἐμελλον εἰσφέρειαι Βασιλεῖ. *Ubi Cod. Barbarogr. βυλλεύει habet. Pergemat σακκύλια hīc exscripsit Meursius. Eusebius*

βλ. 311.219 [162]

Περσίκι^{261.223}

ΠΕΡΣΙΚΙΝ. Εἶδος βαλαντίου. Ἐδῶ πιθανόν ὅτι σημαίνει τὸ βαλάντιον ἢ τὸν σάκκον τὸν προσραμμένον εἰς αὐτὸ τὸ φόρεμα. Τὸ Περσίκιον παρεφθάρη ἀπὸ τὸ Περσικόν (ἔλλειπτικῶς τοῦ Βαλάντιον, Μαρσύπιον ἢ Σακκίον). Περσικά ἢ Παρθικά ὠνόμαζαν, ὡς δέλομεν ἰδεῖν κατωτέρω (εἰς τὸν 114 σίχ.) τὰ κοκκινοθαμμένα δέρματα, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν κατασκευαζόμενα ὑποδήματα ἢ σακκύλια, ὡς ἐρχόμενα ἀπὸ τοὺς Πέρσας ἢ Πάρθους. Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ὠνόμαζαν ἀκόμη οἱ Ῥωμαῖοι τὸ Ῥοδάκιον, ὄχι μόνον Μηλον Περσικόν (*Malum persicum*), ἀλλὰ καὶ ἔλλειπτικῶς, Περσικόν (*Persicum*), τὸ ὁποῖον οἱ Γάλλοι παρεσχημάτισαν εἰς τὸ *Pêche*, ὡς εἶναι πιθανόν ὅτι καὶ ἀπὸ τὴν αὐτὴν λέξιν (Περσίκιον) ἐπλασαν τὸ *Roche*.

351

Βύρσα

Το εκδαρέν δέρμα, η δορά (αγν. Ετυμ).
Ὅπως παραγει τα βурсеу, бурсодеψης και τα
Burse, purse > πούρσα (αντιδάνειο) ἢ μπούρσα.
Burse Γαλλ. = Χρηματιστήριο

Βύρσα, τὸ δέσμα τοῦ βοός· τὸ λεγόμενον βурс^ϛ καὶ κάσσημα^ϛ).

9063

ΦΡΑΣΕΙΣ

Το πληρωσα απο την πούρσα μου = Εξ ιδίω

Loculus

Lōcŭlus, a small place or receptacle ; a small box or chest ; a bag, coffer, pouch. Fr. locus.

Πουγγί

Ἡ κυπριακή πούγγα

Αν είσαι κι αν δεν είσαι του δήμαρχου παιδί
εγώ θα σε φιλήσω κι ας κάμω φυλακή
Τα ριάλια, ριάλια, ριάλια
τα σελίνια μονά και διπλά
τα μονόλιρα, πεντόλιρα και πού 'ντα
ο πεζεβέγγης που τα 'χει στη **πούγγα**.

Παροιμία

Όταν έχει το πουγγί σου
ολοι φίλοι είναι δικοί σου.

Βαλλαντώνω

Το ρ. της κοινής **βαλαντώνω** ο Μπαμπινιώτης το ερμηνεύει από την στεναχωρία απώλειας του βαλαντίου. Κύριε Ελέησον! Με την λογική αυτή ο κ. καθηγητής θα ερμηνεύσει ότι οι Διαμαρτυρομενοι ονομασθηκαν ετσι γιατι τους διαμαρτυρούσαν τις συναλλαγματικές τους.

βαλλαντώνω ρ. αμετβ. (σχολ. ορθ. βαλαντώνω) {βαλλάντω-σα, -θη-κα, -μένος} (λαϊκ.) **1.** κουράζομαι, καταπονούμαι υπερβολικά: *βαλλάντωσε απ' τη δουλειά ΣΥΝ τάλαιπωρούμαι* **2.** υποφέρω συναισθηματικά: *βαλλάντωσε από έρωτα* **3.** καταλαμβάνομαι από συναισθηματική, στενοχώρια. «...μη βαλλαντώνεις, και την καρδούλα σου μην τη χαλάς» (τραγ.) ΣΥΝ πλαντάζω, σκάω· ΦΡ **βαλλαντώνω στο κλάμα** σκάω από το πολύ κλάμα, πλαντάζω στο κλάμα. — **βαλλάντωμα** (το) (σχολ. ορθ. βαλάντωμα) [ΕΤΥΜ μεσν < αρχ. βαλλάντιον «πορτοφόλι, χρηματικό ποσό». Η σηματολογική μεταβολή οφείλεται πιθ. στη στενοχώρια που προκαλούν οι οικονομικές δυσχέρειες, δηλ. η έλλειψη βαλλαντίου].

Αυτός που χάνει την αγαπημένη του βαλαντώνει στο κλάμα (και τα μάτια του διαστελλονται), αν δεν την χάσει, τότε το πορτοφόλι του (βαλλάντιον) συστέλλεται.

Ας σοβαρευτούμε όμως :

ΜΠΕΛΑΝΤΟΝΑ όμως είναι η κοινή ονομασία του είδους δικοτυλήδων φυτών (Atropa belladonna - Άτροπος η μπελαντόνα), της οικογενείας των Στρυχνοειδών. Η ονομασία του φυτού προήλθε από το γεγονός ότι στη ρωμαϊκή εποχή, οι γυναίκες χρησιμοποιούσαν τον χυμό των καρπών της για να **διασταλούν οι κόρες των ματιών τους** (λόγω της ατροπίνης), ώστε να φαίνονται πιο γοητευτικές (bella donna= ωραία κυρία).

Η ατροπίνη που περιέχει η μπελαντόνα έχει ως αποτέλεσμα να αυξάνει την καρδιακή συχνότητα, να ελαττώνει την έκκριση του ιδρώτα, του σάλιου και του βρογχικού υγρού, και να διαστέλλει την ίριδα, μεγαλώνοντας έτσι την κόρη του ματιού.

(Ιατρ.) Για την προαναφερθείσα δράση της, η ατροπίνη χρησιμοποιείται στην οφθαλμιατρική με μορφή κολλυρίου ή αλοιφής, κυρίως στις παθήσεις της ίριδας, αλλά και για διαγνωστικούς σκοπούς σε πολλές οφθαλμικές παθήσεις, επειδή επιτρέπει την ακριβέστερη διερεύνηση του βυθού του ματιού.

Στην καρδιολογία, η ατροπίνη χρησιμοποιείται μάλλον σπάνια, σε μερικές μορφές

βραδυκαρδίας και στον σπασμό των στεφανιαίων αρτηριών.

Χρησιμοποιείται, επίσης, για την κατάπαυση των οδυνηρών σπασμών του εντέρου, στο βρογχικό άσθμα και στη θεραπεία των καταλοίπων της ληθαργικής εγκεφαλίτιδας. Ένα εκατοστό του γραμμαρίου προκαλεί συμπτώματα βαριάς δηλητηρίασης τα οποία ποικίλλουν από

- ερύθημα του προσώπου,
- ταχυκαρδία,
- ξηρότητα του δέρματος,
- κεφαλαλγία,
- ίλιγγος,
- ανησυχία,
- παραλήρημα,
- παραισθήσεις,
- κώμα, ακόμη και
- παράλυση του αναπνευστικού συστήματος.

Μπαλαντωνω σημαίνει έχω τα ανωτερω συμπτωματα κυριως λόγω ερωτος . Πβλ. Το πασιγνωστο

κυμινο, κυμινο, κυμινο
Μας βαλαντωσες
φόρτε το μαντολινο
πολύ μας σκλαβωσες.

Βαλαντωνω στο κλαμα.

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ

Μπρούσα : Πολη της Τουρκίας

ΕΠΩΝΥΜΑ

Μπρούσαλης (ορθοτ. Μπρουσαλής) . Αθηνόδωρος ~ - Ηθοποιος

Προυσανίδης εξελληνισμος του προηγουμενου.

Σακελλαριος (Αλεκος Σκηνοθετης)

Σακέλλης (από το Βυζ. Οφφίκο: **ο επι της Σακέλλης**, ο θησαυροφύλαξ).

Σάκκουλας οθρ. Σακκουλάς (Νομικο Βιβλιοπωλειο)

Χρυσοβαλλάντης = Βυζ. Επώνυμο. Κτίτωρ της ομωνύμου Μονής.

ΠΑΡΑΓΩΓΑ

βαλαντιοτόμος = **κομβολύτης** κατά τον Ησύχιο. = πορτοφολάς της Βυζ εποχής

Βαλαντάδες = οι τον σάκκον των εκκλησιαστικών χρημάτων κρατούντες^{165.500}

ΠΟΙΗΣΗ

Ἄπλόνω στὸ πέρσικιν μου , γυρέβω τὸ πούγγιν μου,
Διὰ σάμενα τὸ ψηλαφῶ, καὶ αὐτὸ γέμει χαρτία.

Πτωχοπροδρομικά.

Στάμενο - ισχυον, τρέχον νόμισμα